

Stange kommune

Plan-, bygg- og oppmålingsavdelingen
Planavdelingen

Innlandet fylkeskommune
Postboks 4404 Bedriftssenteret

2325 HAMAR

Deres ref.	Vår ref.	Saksb.	Arkivkode	Dato
2022/14266-10	23/4147-4 24/19912	Ellen Klaveness	130// :	15.05.2024

Innlandsstrategien 2024-2028(2035) - Hørings svar

Stange kommune slutter seg til videreføringen av visjon, langsiktige utviklingsmål og satsningsområder i Innlandsstrategien. Dette gir kontinuitet. Vi stiller oss bak styringsgruppens fokus på implementering og oppfølging av de gjeldende planer, fremfor utarbeidelse av nye. Det langsiktige utfordringsbildet hva gjelder demografiske endringer, utenforskap, grønn omstilling og samfunnssikkerhet har vært kjent lenge, og består. Planstrukturen er allerede omfattende.

Vi stiller oss undrende til forslaget om å oppheve Fylkesdelplan for Samordnet Miljø-, Areal- og Transportplanlegging (SMAT) med begrunnelse om at denne kan inngå i Mjøsbystrategien. Dette fremstår mangelfullt begrunnet. SMAT er en samordnet plan for miljø-, areal- og transportplanlegging, en tematikk som har alt større relevans i fremtiden. ATS Mjøsbyen er en strategi for areal- og transportplanlegging, og har dermed verken samme fokus eller virkeområde. Stange kommune, som mange andre kommuner, har gitt sin tilslutning til Mjøsbystrategien med bakgrunn i at den er en strategi som ikke danner innsigelsesgrunnlag. SMAT og Mjøsbystrategien oppfyller dermed to forskjellige roller. Stange har også akseptert Mjøsbystrategien i nåværende utforming, ettersom Stanges satsningsområder, herunder en målrettet satsning på Tangen som kollektivknutepunkt, er forankret i SMAT. Tangen er ikke gitt den samme status i Mjøsbystrategien. Stange kommune stiller seg dermed undrende til hvorvidt de viktige prinsippene som er nedfelt i SMAT, kan eller vil videreføres gjennom Mjøsbyen. Tangen er ikke en del av Hamar byområde og HP 3 – *Areal- og transportstrategi for Hamar byområde* ivaretar ikke denne utviklingen. En foreslått avvikling av SMAT reiser dermed viktige spørsmål for Stange kommune vedrørende hvorvidt vi kan akseptere Mjøsbystrategien slik dens satsningsområder ser ut i dag.

Støtter omtalen av veg og bane, fylkesveg og klimagassutslipp, inkludert målsettingen om at mer av godstransporten skal overføres fra veg til bane. Dette må til for å oppnå reelle utslippsreduksjoner i transportsystemet.

Folketallet i mange av Innlandets distriktskommuner vil fortsette å gå ned i fremtiden, uavhengig av politisk vedtatte målsettinger om befolkningsvekst. Denne tematikken er løftet i kunnskapsgrunnlaget, men tåler grundigere drøfting. Vi vil tillate oss å minne om Hagen,

Stange kommune

Telefon

Mail og nett

Postboks 214
2336 Stange

62 56 20 00

post@stange.kommune.no
www.stange.kommune.no

Org. nr. 970 169 717

Higdem og Overvågs (2022) forskning på nedgangskommuner i Innlandet, som viser at urealistiske og ikke enhetlige planleggingsresponsers på nedgang, hemmer kommunenes evne til å tilpasse seg den gjeldende situasjonen med nedvekst. Vi etterspør et fokus på nye innfallsvinkler til tilpassingsplanlegging under tematikken befolkningsvekst.

Det er et presserende behov for å vurdere regionale strategier for energiutbygging for å hindre stykkevis utbygging i enkeltkommuner og medfølgende naturtap. Under avsnitt om energi- og kraftbehov savnes et overordnet systemkritisk perspektiv. Det argumenteres med at sol- og vindkraft vil måtte utgjøre hovedandelen av Innlandets kraftkilder, og at et betydelig arealbeslag dermed er uunngåelig. Det vises ikke til det store uutløste potensialet som ligger i energieffektivisering samt ansvarlig forbruk iht. FNs bærekraftsmål 7 og 12. Fremgang på dette feltet fordrer endringer nasjonalt, men det ligger ikke til Innlandets kommuner enkeltvis å ta dette systemperspektivet, og vi mener dermed fylkeskommunen har ansvar for et overordnet fokus på potensialet som ligger her. Vi er uenige i innspillsdokumentets argumentasjon om at plassering av kraftprosjekter i utkanten av store sammenhengende naturområder er en akseptabel måte å løse denne utfordringen på, snarere vil dette spesielt forsterke utfordringer knyttet til naturtap. Savner videre en omtale av utbygging av kraftinstallasjoner først og fremst på eksisterende harde flater, da omtalen av solkraft begrenser seg helt og holdent til bakkemonterte anlegg. Er dermed ikke enige i fokuset for den foreslåtte energiutredningen, og mener mandatet kan utvides.

Det er positivt at Innlandsstrategien åpner for å se nærmere på potensialet i kjernekraft. Videre vurdering av kjernekraft i Innlandet bør ikke begrenses til kjernekraftverk med thorium.

Stange kommune mener for øvrig oppbyggingen av Innlandsstrategien er god. Dette er omfattende dokumenter, og med sine 260 sider er kunnskapsgrunlaget et stort arbeid å kartlegge – og lese. Dokumentene kunne hatt nytte av visuell avdeling, for eksempel ved bruk av temafarger, for lettere å navigere som leser. *Innlandskuben* er noe krevende å sette seg inn i, men fungerer som et godt visuelt verktøy. Vi mener medvirkningsopplegget i prosessen har vært godt.

Det vil ikke være mulig å behandle denne saken i kommunestyret med gjeldende frist, da fristen tross utvidelse fortsatt ligger til ferien. Høringssvaret sendes derfor med forbehold om politisk tilslutning i kommunestyret.

Vedlegg

Saksfremlegg til planutvalget 26.6.2024

Protokoll fra planutvalget 26.6.2024

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Svar på denne henvendelsen kan sendes sikkert gjennom [Edialog](#) vis til sak: 23/4147

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Ellen Klaveness

Arkiv: 130

Arkivsaksnr.: 23/4147-3

Saken skal sluttbehandles av: Kommunestyret

**Høringssvar til Innlandsstrategien - Regional planstrategi 2024-28 Innlandsstrategien
vår regionale planstrategi.**

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunestyret gir sin tilslutning til det vedlagte høringssvaret til Innlandsstrategien.

Stange, den 15.05.2024

Kaija Eide Drønen
Kommunedirektør

Frode Haugan
Kommunalsjef

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunnen for at saken legges fram:

Innlandet fylkeskommune har utarbeidet forslag til regional planstrategi 2024-2028, *Innlandsstrategien*. Dette er det fylkeskommunale svaret på kommunal planstrategi, og har dermed et mer overordnet preg. Stange kommune er høringspart til Innlandsstrategien og er invitert til å gi sine synspunkter. Planstrategien er til høring frem til 15. august 2024.

Kommunedirektøren har utarbeidet et forslag til hørings svar. Dette legges frem for politisk behandling før oversending.

Faktum:

I likhet med kommunal planstrategi, redegjør Innlandsstrategien for overordnede utviklingstrekk, utfordringer og mulighetsrom for Innlandet fylkeskommune fremover. Planene som prioriteres i planperioden, er med på å påvirke utviklingsretningen for Innlandet fylke i fremtiden. Dette er dermed kommunenes anledning til å medvirke på et tidlig tidspunkt.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektørens vurderinger fremgår av det vedlagte brevet. Høringsuttalelsen fokuserer først og fremst på Innlandsstrategiens forslag om å oppheve Fylkesdelplan for samordnet miljø, areal- og transportutvikling (SMAT). Kommunedirektøren vurderer dette som en uheldig beslutning, da dette kan undergrave Stanges satsning på Tangen som stasjon og sted i fremtidens Innlandet. Stange kommunes satsning på Tangen, og opprettholdelsen av Tangen som stopp langs Intercity-strekningen, har forankring tilbake i SMAT. Ved utarbeidelsen av Areal- og transportstrategi for Mjøsbyen var et premiss at kommunene hver skulle velge én by/tettsted som satsningsområde. Stanges satsningsområder ble definert som Stange og Ottestad, sistnevnte som en del av Hamar byområde. Stange aksepterte at Tangen ikke ble tatt inn som satsningsområde i kartet, ettersom vår satsning på Tangen var forankret i SMAT. Kommunedirektøren mener derfor en oppheving av SMAT kan gi uheldige ringvirkninger. Se for øvrig vedlagte hørings svar.

Høringsfristen er utvidet til 15. august. Dette sammenfaller imidlertid likevel ikke med første kommunestyremøte etter sommeren. Forslaget til hørings svar behandles i planutvalget 26. juni, og sendes til Innlandet fylkeskommune med forbehold om kommunestyrets tilslutning i kommunestyremøtet 11. september.

Konsekvenser for barn og unge:

Ikke relevant.

Konsekvenser for klima og miljø:

Ikke relevant.

Konsekvenser for folkehelse:

Ikke relevant.

Vedlegg:

Hørings svar til Innlandsstrategien

Saksprotokoll

Utvalg:	Det faste planutvalg	
Møtedato:	26.06.2024	
Arkivsak:	23/4147-5 - 27884/24	Arkiv: 130
Sak:	7/24	

Høringssvar til Innlandsstrategien - Regional planstrategi 2024-28 Innlandsstrategien vår regionale planstrategi.

Behandling:

Representanten Steffen Tingvoll Evensen (FrP) la fram følgende forslag:

Følgende to avsnitt tas ut fra kommunedirektørens forslag til høringssvar:

Tillater oss å sette spørsmålstegn ved hvorvidt planene om klimavennlig stedsutvikling og omstilling til grønt reiseliv for de 100.000 fritidsboliger i Innlandets hyttekommuner, er realistiske. En betydelig andel av dagens reiselivsaktivitet kan vanskelig frikoples fra de negative effektene som omtales i planstrategien, og det er betydelig motstand mot overgang til miljøvennlige reiseformer til fritidsdestinasjoner.

Det henvises på flere steder i planstrategien til areal- og naturregnskap for Innlandet. Stange kommune applauderer bruken av dette verktøyet, men det er ikke ensbetydende med et vedtak om arealnøytralitet. Flere kommuner og fylkeskommuner går nå foran med slike vedtak.

Mener Innlandsstrategien kan berede grunnen for en slik prosess også i Innlandet.

Følgende formulering tas inn i høringssvaret:

Det er positivt at Innlandsstrategien åpner for at å se nærmere på potensialet i kjernekraft. Videre vurdering av kjernekraft i Innlandet bør ikke begrenses til kjernekraftverk med thorium.

Forslaget fra representanten Steffen Tingvoll Evensen (FrP) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommunestyret gir sin tilslutning til det vedlagte høringssvaret til Innlandsstrategien.

Følgende to avsnitt tas ut fra kommunedirektørens forslag til høringssvar:

Tillater oss å sette spørsmålstegn ved hvorvidt planene om klimavennlig stedsutvikling og omstilling til grønt reiseliv for de 100.000 fritidsboliger i Innlandets hyttekommuner, er realistiske. En betydelig andel av dagens reiselivsaktivitet kan vanskelig frikoples fra de negative effektene som omtales i planstrategien, og det er betydelig motstand mot overgang til miljøvennlige reiseformer til fritidsdestinasjoner.

Det henvises på flere steder i planstrategien til areal- og naturregnskap for Innlandet. Stange kommune applauderer bruken av dette verktøyet, men det er ikke ensbetydende med et vedtak om arealnøytralitet. Flere kommuner og fylkeskommuner går nå foran med slike vedtak.

Mener Innlandsstrategien kan berede grunnen for en slik prosess også i Innlandet.

Følgende formulering tas inn i høringssvaret:

Det er positivt at Innlandsstrategien åpner for at å se nærmere på potensialet i kjernekraft. Videre vurdering av kjernekraft i Innlandet bør ikke begrenses til kjernekraftverk med thorium.